

UPUTSTVO ZA DETALJNU NIVELACIJU

Detaljna niveliacija je programska opcija koja omogućava automatsko kreiranje dokumenata niveliacije koji regulišu sledeće situacije:

- Nabavka nekih artikala po različitim cenama, pri čemu su u trenutku nabavke postojale zalihe po staroj ceni
- Prodaja nekih artikala po ceni različitoj od važeće
- Odstupanja zbog povraćaja robe i drugih razloga

Ova niveliacija se može sprovoditi samo u objektima koji se vode po prodajnim cenama. U bazi podataka, u šifarniku objekata polje "CENE" mora biti postavljeno na "PROD", a polje "NP" na "P" (Opcija glavnog menija "SIFARNICI / Objekti").

Detaljna niveliacija se radi za neki datumski period za konkretni (zadan) objekat. Pri tome, nova cena može biti cena sa poslednjeg ulaznog dokumenta (tipično - kalkulacije ili niveliacije) - tada se važeća cena ne menja, ili cena sa poslednjeg dokumenta bilo kog tipa (uključujući i fakturu) - tada se važeća cena može promeniti. Inače, važeća knjigovodstvena cena, je cena sa poslednjeg ulaznog dokumenta gde je pozitivna količina (kalkulacija, niveliacija, višak i slično, ali ne i povraćaji).

Startovanjem ove programske opcije dobija se tabela koja sadrži podatke o svakom artiklu i svakoj njegovoj promeni koja zahteva niveliaciju.

Primer robne kartice:

Ulaz	Izlaz	Stanje	Cena	Duguje	Potrazuje	Saldo	komentar
10		10	20.00	200.00		200.00	
	4	6	20.00		80.00	120.00	
5		11	21.00	105.00		225.00	zahteva niveliaciju
	3	8	22.00		66.00	159.00	zahteva niveliaciju
8		16	21.00	168.00		327.00	

Primetite na poslednjoj stavci: Stanje X Cena = 16 X 21.00 = 336.00 **nije jednako** 327.00 (Saldo)

Nakon niveliacije ova kartica bi trebalo da izgleda:

Ulaz	Izlaz	Stanje	Cena	Duguje	Potrazuje	Saldo	komentar
10		10	20.00	200.00		200.00	
	4	6	20.00		80.00	120.00	
5		11	21.00	105.00		225.00	zahteva niveliaciju
		11	21.00	6.00		231.00	dokument niveliacije
	3	8	22.00		66.00	165.00	zahteva niveliaciju
		8	21.00	3.00		168.00	dokument niveliacije
8		16	21.00	168.00		336.00	

Primetite na poslednjoj stavci: Stanje X Cena = 16 X 21.00 = 336.00 **jeste jednako** 336.00 (Saldo)

OKRENITE LIST

U prethodnom primeru su dve situacije zahtevale nivelicaciju. Prva je nastala zbog ulaza sa različitom cenom od važeće, pa je zatečene zalihe (6 jm) trebalo nivelišati sa stare (20,00) na novu cenu (21,00). U drugom slučaju deo količine (3 jm) je prodat po različitoj ceni od važeće pa je tu količinu (3 jm) trebalo nivelišati sa važeće cene (21,00) na cenu sa prodaje (22,00).

Ovakve situacije su prikazuju u dobijenoj tabeli kao izveštaj.

Na okruženju (Alt_O) postoje sledeće opcije:

- **Štampa nivelicacije po danima**
- **Knjiženje nivelicacije po danima** (za svaki dan u kome postoje uslovi za nivelicaciju kreira se po jedan dokument u evidenciji kalkulacija čiji broj ima oblik "-nnn" koji predstavlja nivelicaciju artikala za taj dan i koji je proknjižen u robno to jest na robne kartice)
- **Štampa nivelicacije u jednom dokumentu**
- **Knjiženje nivelicacije u jednom dokumentu**

Dakle, po osnovu dobijenog izveštaja, moguće je ili kreirati više dokumenata nivelicacije (po jedan za svaki dan koji zahteva nivelicaciju) što je naša preporuka ili jedan dokumenat nivelicacije. Saglasno tome, treba i odštampati obrađeno, u formi više dokumenata ili u formi jednog dokumenta. Kod knjiženja, formiraju se dokumenti u evidenciji kalkulacija (veleprodajnih ili maloprodajnih - u zavisnosti od tipa objekta, određuje polje "VM" u šifarniku objekata) i u robnom knjigovodstvu. Ove kalkulacije imaju brojeve oblika "-nnn" gde je nnn redni broj nivelicacije (Na primer "-001", "-002" itd.). Svaka naknadna izmena ovih dokumenata se mora sprovesti u evidenciji kalkulacija. Ako se želi naknadna izmena neke nivelicacije, potrebno je modifikovati zaglavje kalkulacije tako što se u polje "Nivelacija D/N" zameni sa "Z" na "K". Zatim se modifikuju željeni podaci, pa pusti ponovna obrada u robno i finansijsko knjigovodstvo.

Napomene:

(1) Ukoliko je knjiženjem detaljne nivelicacije po danima nastalo više dokumenata, kreira se i jedna "Objedinjavajuća" kalkulacija kola imaju broj sufiks "M" iza standardnog broja (na primer "-009M"). Ova kalkulacija nema stavki, već se koristi samo za lakše brisanje, u slučaju da se zbog naknadnih izmena ukaže potreba za ponavljanjem postupka detaljne nivelicacije. Dakle, ako želimo da obrišemo sve kreirane dokumente po detaljnoj nivelicaciji, treba pronaći ovu objedinjavajuću nivelicaciju u evidenciji kalkulacija i zadati komandu za brisanje (Okruženje / Dodatne opcije / Brisanje kalkulacije). Sve vezane kalkulacije će se automatski obrisati, sa odgovarajućim robnim dokumentima i finansijskim nalozima. (brisanje važi za nepotvrđene dokumente).

(2) Ukoliko dođe do naknadnih izmena u robnom knjigovodstvu, najbolje je obrisati detaljne nivelicacije iz tog perioda i ponovo startovati detaljnu nivelicaciju. U suprotnom, zbog redosleda analize robnih kartica, moguće je da se pojave stavovi koji su nepotrebni, jednom kao nivelicacija, a drugi put kao storno nivelicacije. Inače, ukoliko je efekat nivelicacije u okviru jednog dana jednak nuli za jedan artikal, program neće ni kreirati stavove za taj dan.

(3) Uz detaljnu nivelicaciju ne treba kombinovati i ispravku vrednosti robe (nekadašnju automatsku tj. zbirnu nivelicaciju). Znači, treba se u startu opredeliti koji tip nivelicacije Vam odgovara i njega sprovoditi. Ispravka vrednosti uvek kreira samo jedan stav po artiklu, ne ulazeći u analizu dokumenata koji su doveli do potrebe za nivelicacijom. Pojednostavljeni, kod ispravke vrednosti robe se uzima vrednost artikla na zalihama kao proizvod količine i važeće cene, i kreira stav koji koriguje trenutno stanje u iznosu koji dovodi na ispravnu vrednost. Pošto je ovakav pristup teže objasniti, mi ga ne savetujemo, već preporučujemo detaljnu nivelicaciju.

Goran Kojadinović, direktor